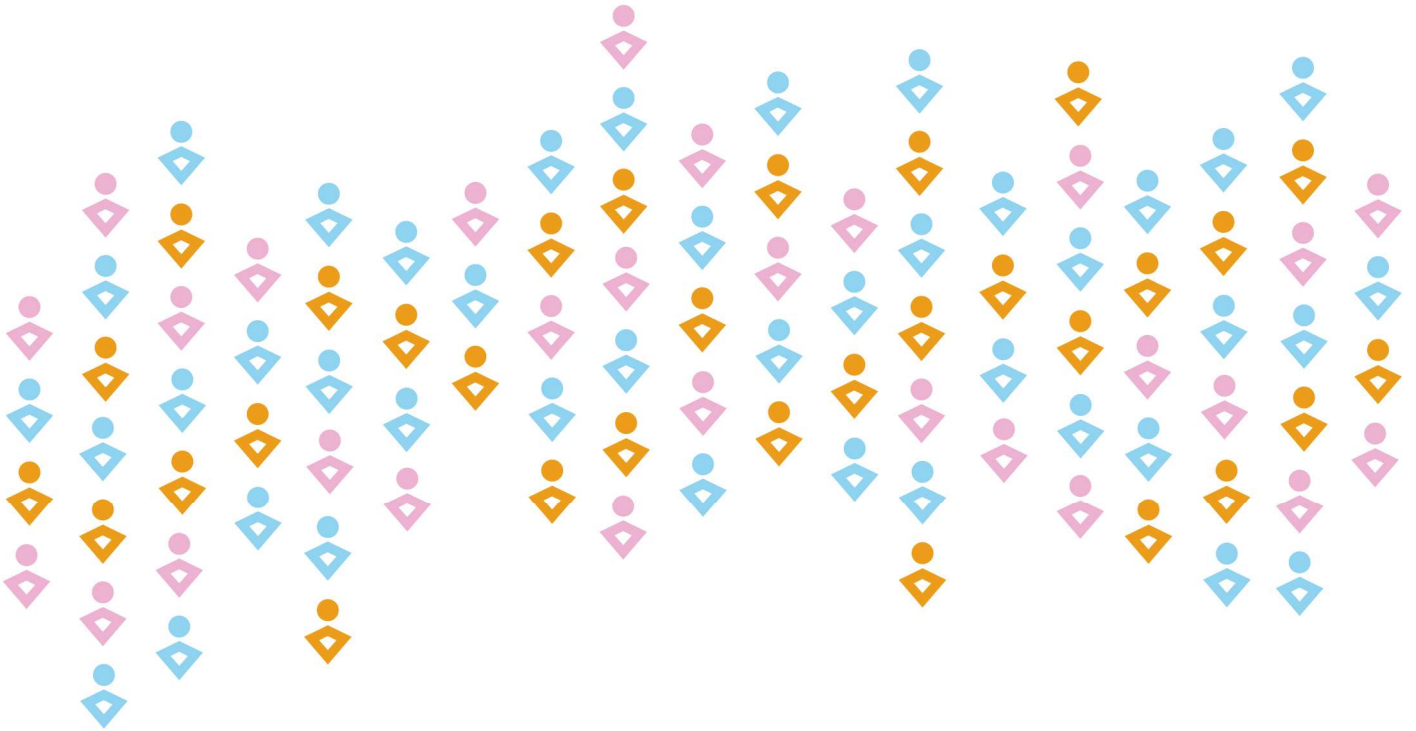

Kotiin vietävien tukipalvelujen myöntämisen perusteet iäkkäiden palveluissa

Myöntämisen perusteet ja sisältö 1.3.2026 alkaen

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus 15.12.2025

Sisällysluettelo

Kotiin vietävien tukipalvelujen myöntämisen perusteet ikääntyneiden palveluissa	0
Tukipalvelujen myöntämisen perusteet ikääntyneiden palveluissa	1
1. Sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut kotona asumisen tueksi.....	1
1.1. Ateriapalvelu	2
1.2. Vaatehuoltopalvelu	3
1.3. Siivouspalvelu.....	3
1.4. Asiointipalvelu	4
1.5 Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu	5
2. Muut sosiaalipalveluna myönnettävät tukipalvelut.....	5
2.1. Turvapalvelut.....	5

Asiakirja

19.2.2026

EKHVA/1667/05.00.05.02/2025 Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kotiin vietävien tukipalvelujen myöntämisen perusteet

Tukipalvelujen myöntämisen perusteet ikäntyneiden palveluissa

Tähän asiakirjaan on koottu kotiin myönnettävien tukipalvelujen myöntämisen perusteet ja niiden sisällöt ikäntyneiden palveluissa. Asiakirja käsittää sekä lakisääteiset tukipalvelut että muut tukipalvelut.

1. Sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut kotona asumisen tueksi

Tukipalveluista säädetään sosiaalihuoltolain 19 §:ssä (790/ 2022). Tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti, sekä palveluja, joiden avulla henkilö voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä. Tukipalveluja järjestetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella ja kun toimintakyvyn alentuma tai erityinen perhe- tai elämäntilanne aiheuttaa avun tarvetta.

Sosiaalihuoltolain mukaisina tukipalveluina järjestetään henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan:

- ateriapalvelua
- vaatehuoltopalvelua
- siivouspalvelua
- asiointipalvelua
- osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua

Etelä-Karjalan hyvinvointialueella järjestetään myös muita tukipalveluja kotona asumisen tueksi esim. Turvapalvelut.

Tukipalveluiden tarve arvioidaan tekemällä palvelutarpeen arviointi. Arvioinnissa kartoitetaan asiakkaan toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen lisäksi hänen omaistensa ja muiden läheisten mahdollisuus osallistua asiakkaan auttamiseen. Tukipalvelujen palvelutarpeen arvioinnissa arvioidaan hakijan terveydentilaa, toimintakykyä, elämäntilannetta sekä tuen tarvetta tilanteen edellyttämässä laajuudessa. Osa tukipalveluista on kohdennettu vähävaraisille ja silloin palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään myös hakijan taloudellinen tilanne. Palvelutarpeen arvioinnissa käytetään tarvittaessa soveltuvin osin RAI-arviointityökalua.

1.1. Ateriapalvelu

Ateriapalvelua voidaan myöntää henkilölle, joka ei alentuneen toimintakyvyn vuoksi kykene huolehtimaan itsenäisesti tai läheisverkoston turvin päivittäisten aterioiden valmistamisesta tai hankkimisesta muulla tavoin, eikä hänellä ole mahdollisuutta ruokailla kodin ulkopuolisissa ruokailupaikoissa. Palvelutarvetta arvioitaessa käytetään tukena MNA (Mini Nutritional Assessment) -arviointia, sekä soveltuvin osin RAIsta saatavaa ravitsemukseen liittyvää tietoa, esimerkiksi IADL, ADL, CPS, Maple5. Asiakkaalla on todettu aliravitsemus tai on arvioitu riski aliravitsemukselle tai muutoin merkittävästi virheelliselle ravitsemukselle. Hyvinvointialueen myöntämä ateriapalvelu voidaan myöntää yli 14 vuorokautta

kestävään ateriapalvelutarpeeseen silloin kun asiakas tarvitsee ateriapalvelua päivittäin.

1.2. Vaatehuoltopalvelu

Vaatehuoltopalvelua voidaan myöntää henkilölle, joka ei alentuneen toimintakyvyn vuoksi kykene huolehtimaan itsenäisesti tai läheisverkoston turvin vaatehuollosta tai järjestämään sitä muulla tavoin. Myöntämisen lähtökohtana on tukea asiakkaan kotona asumista ja arjessa selviytymistä yksilöllisesti. palveluntarpeen arvioinnissa hyödynnetään RAI osittaisarvioinnin mittareita, kuten ADL, IADLP ja CPS.

Vaatehuoltopalvelu kohdennetaan pienituloisille asiakkaille, joiden ei ole mahdollista hankkia palvelua itse. Palvelu järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä. Alla olevien bruttotulojen ylittyessä asiakas ostaa palvelun itse. Tuloina otetaan huomioon säännölliset bruttotulot, verovapaat tulot, osinko-, korko- ja vuokratulot, laskennallinen metsätulo, Kelan etuudet (hoitotuki, kotihoidon tuki).

- Yhden hengen talous (bruttotulot) 1200 €/kk ja säästöraja 5000 €
- Kahden hengen talous (bruttotulot) 2200 €/kk ja säästöraja 8000 €

1.3. Siivouspalvelu

Siivouspalvelua voidaan myöntää asiakkaalle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin itse tai läheistensä avustuksella ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä yksityisiltä palveluntuottajilta läheisverkostonsa kanssa. Siivouspalvelun myöntämisen lähtökohtana on tukea asiakkaan kotona asumista ja arjessa selviytymistä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Siivouspalvelun myöntäminen perustuu palveluntarpeen arviointiin asiakkaan kokonaistilanne ja asuinolosuhteet huomioiden. Palvelutarpeen arvioinnin tukena käytetään RAI osittaisarvioinnin mittareita, kuten IADL ja CPS.

Siivouspalveluun kuuluu perussiivous päivittäisessä käytössä olevissa tiloissa. Siivouspalvelu voi sisältää esimerkiksi imuroinnin, pölyjen pyyhkimisen ja wc:n pesun. Palvelu kohdennetaan pienituloisille asiakkaille, joiden ei ole mahdollista hankkia palvelua itse. Palvelu järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä. Alla olevien bruttotulojen ylittyessä asiakas ostaa palvelun itse. Tuloina otetaan huomioon säännölliset bruttotulot, verovapaat tulot, osinko-, korko- ja vuokratulot, laskennallinen metsätulo, Kelan etuudet (hoitotuki, kotihoidon tuki).

- Yhden hengen talous (bruttotulot) 1200 €/kk ja säästöraja 5000 €
- Kahden hengen talous (bruttotulot) 2200 €/kk ja säästöraja 8000 €

1.4. Asiointipalvelu

Asiointipalvelua voidaan myöntää henkilölle, joka ei alentuneen toimintakyvyn vuoksi kykene asioimaan itsenäisesti, läheisverkoston tai muun palvelun turvin kodin ulkopuolella eikä välttämättömiä asiointeja pystytä järjestämään muulla tavoin. Asiointipalvelun myöntämisen lähtökohtana on tukea asiakkaan kotona asumista ja arjessa selviytymistä yksilöllisen tarpeen mukaan. Asiointipalvelulla ei voi korvata kauppojen kotiinkuljetuspalvelua, mikäli kauppapalvelua on käytettävissä asiakkaan asuinalueella. Asiointipalvelun myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin, jonka tukena käytetään RAI osittaisarviointia, kuten IADL-toiminnot, CPS.

Palvelu kohdennetaan pienituloisille asiakkaille, joiden ei ole mahdollista hankkia palvelua itse. Palvelu järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä. Alla olevien bruttotulojen ylittyessä asiakas ostaa palvelun itse. Tuloina otetaan huomioon säännölliset bruttotulot, verovapaat tulot, osinko-, korko- ja vuokratulot, laskennallinen metsätulo, Kelan etuudet (hoitotuki, kotihoidon tuki).

- Yhden hengen talous (bruttotulot) 1200 €/kk ja säästöraja 5000 €
- Kahden hengen talous (bruttotulot) 2200 €/kk ja säästöraja 8000 €

1.5 Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu

Asiakkaalle voidaan myöntää palveluntarpeen arviointiin perustuen etäryhmätoimintaa osallisuuden ja sosiaalisen kanssakäymisen edistämiseksi. Palvelun myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin, jossa hyödynnetään arvioinnin tukena iRAIHC osittaisarvioinnin mittareita, mm SOCWD, joka kuvaa sosiaalista vetäytymistä, sosiaalisen kanssakäymisen vähentymistä. Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät itsenäisesti pysty osallistumaan sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan oman kodin ulkopuolella. Ensisijaisesti pyritään tukemaan henkilön muuta osallisuutta kodin ulkopuolella.

Etäryhmätoiminnalla tarkoitetaan etäyhteyksin järjestettävää ääni- ja kuvavälitteistä fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä edistävää ryhmämuotoista toimintaa.

- etäryhmätoiminnan myöntämisen edellytyksenä on, että asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta toiminnasta ja hän kykenee sitoutumaan toimintaan. Etäryhmätoiminnan asiakkaan toimintakyvyn tulee olla riittävä kyetäkseen osallistumaan ryhmään teknologivälitteisesti.

2. Muut sosiaalipalveluna myönnettävät tukipalvelut

2.1. Turvapalvelut

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestämä turva-auttamispalvelu sisältää turvalaitteiston, hälytysten vastaanoton 24/7, avun arvioinnin ja turva-auttajan antaman avun. Palvelu ei korvaa äkillistä akuuttia ensihoidon tarvetta. Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaille.

Palvelu voidaan myöntää, jos:

- asiakkaalla on terveydellinen syy, joka realisoituessaan edellyttää toisen henkilön apua.

Yllä olevan ehdon lisäksi tulee alla olevista ehdoista yhden täyttyä:

- kaatumisriski, joka todentuu kaatumisina viimeisen 90 vrk:n aikana
- epävakaata terveydentilaa

Palvelun myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin, jossa hyödynnetään arvioinnin tukena iRAIHC osittaisarvioinnin mittareita, CPS, CHESS ja kaatuminen, sekä puhelimen käyttöön liittyvät osa-alueet.

Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräajaisesti muille asiakkaille, jos ehdot täyttyvät.

Asiakkaalle voidaan hankkia turvapuhelin tai tarpeen mukaan paikantava turvaranneke, jolla asiakas voi hälyttää apua. Palvelun tuottamisen edellytyksenä on se, että asiakkaan tulee luovuttaa avain kotihoidolle.

Hälytykset suositellaan ohjattavan ensisijaisesti omaiselle tai läheiselle, kun asiakas asuu kaukana lähimmästä kotihoidon toimipisteestä.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.